

Nižněnovgorodská lanovka

26.07 2017 19:23, Redakce, Nezařazené

Dnes se podíváme za jedinou meziměstskou lanovou dráhou v Rusku. Najdeme ji v Nižném Novgorodu (cca 420 km východně od Moskvy) a je poměrně mladá, neboť letos oslavila teprve 5. výročí od svého otevření.

Nižnij Novgorod je po svém severním/severovýchodním okraji lemován řekou Volha. Přibližně ve své polovině je ale ještě dělen řekou Oka, která se do Volhy od jihu vlévá. Takto je možné dělit Nižnij Novgorod na dvě části, západní a východní. Severně od východní části Nižného Novgorodu, již přes rozšířenou řeku Volha, se nachází město Bor (cca 80 tisíc obyvatel). Jelikož je východní část Nižného Novgorodu na mírném kopci, je z ní možné nevelký Bor pěkně vidět stejně jako do dále sahající nížiny.

Bor byl dosud na Nižnij Novgorod napojen, avšak jen mostem, který je umístěn poměrně daleko západním směrem a nevede do východní, nýbrž západní části Nižného Novgorodu, tudíž při cestě z Boru do centra Nižného Novgorodu bylo třeba překročit dva mosty a opsat trasu ve formě pootočeného písmena U. Při cestě vlakem se muselo rovněž přes tentýž most, avšak vlak do východní části Nižného Novgorodu nejezdí, tudíž kdo potřeboval do centra, musel ještě přestupovat. Ještě bylo možné využít spojení po řece, nicméně k břehu bylo nejprve třeba dojet, přičemž přístavní infrastruktura téměř [absentuje](#), takže komfortem se nejednalo o žádnou „přepavní bombu“.

Takto se objevila myšlenka Bor s východní částí Nižného Novgorodu propojit a nabídnout obyvatelům obou dotčených oblastí alternativu, přičemž lanovka měla skýtat i turistický potenciál.

Projekt na výstavbu lanovky představila v prosinci 2007 v Nižném Novgorodu francouzská společnost Poma. V roce 2009 dokončila ruská společnost Energomaš sídlící v Bělgorodu (nedaleko od ukrajinského Charkova) kovové konstrukce 10 stožárů vysokých několik desítek metrů a dohromady vážících zhruba 550 tun tun.

Dne 22. prosince 2009 bylo získáno stavební povolení na stavbu lanovky na katastru města Bor, totéž se v případě Nižného Novgorodu podařilo už 12. ledna 2010. Stavebně-montážní práce byly odstartovány dne 20. ledna 2010. Očekávalo se, že se lanovka rozjede už v září 2010, nicméně v květnu 2010 bylo rozhodnuto o přepracování projektu, které si vyžádalo opětovné schvalování, a tak se lanovka otevřela až 9. února 2012.

Již 15. února 2012 musela být lanovka odstavena kvůli silnému větru. Dne 25. února 2012 se situace opakovala, automatika lanovku odstavila hned několikrát. Křesť ohněm ale nakonec lanovka přežila a již v květnu nejednou nestíhala odbavovat cestující, neboť jejich poptávka místy převyšovala

kapacitní možnosti nového dopravního prostředku. Za první rok provozu byly převezeny téměř dva miliony lidí. Dne 31. července 2014 byl jeden ze stožárů, kolem kterého právě projížděla kabinka s cestujícími, zasažen bleskem, silná bouřka totiž přišla rychleji, než se podařilo kabinky lanovky vyprázdnit a provoz přerušit. Pasažéři po tomto nepříjemném zážitku vyšli dle jednoho ze svědků s třepajícími se nohami.

Do října 2015, tj. po více než 3,5 letech provozu, bylo převezeno 6,68 milionů lidí, do srpna 2016 už 8 milionů lidí, do 1. ledna 2017 8.766.299 osob. To znamená v průměru ročně zhruba 1,7 milionů lidí, což není vůbec špatné číslo. Nicméně dráha spíše nevydělává než vydělává.

Přístup k lanové dráze

Horní stanice lanové dráhy (Nižnij Novgorod)

Krátce k technickému popisu

Celkem 3 661 m dlouhá visutá lanová dráha typu MULTIX GD 8 s 28 osmimístnými gondolami DIAMOND C8S190 nabízí hodinovou kapacitu okolo 500 cestujících za hodinu. Existuje možnost zavést až dvojnásobný počet kabin, čímž by se proporčně navýšila i hodinová přepravní kapacita, nicméně zatím toto není třeba. Rychlost gondol se pohybuje od 14 do 22 km/h, cesta trvá okolo 12,5 minut. Nižněnovgorodská lanová dráha drží v Evropě rekord, pokud jde o délku, kterou se visutá lanová dráha pohybuje nad vodní plochou bez opor – 861 metrů.

Na stožáry a stanice bylo obětováno 31,8 ha v Nižněnovgorodském rajónu a 29,6 ha v Borském rajónu. Stanice v Nižném Novgorodu je postavena na stráni, viditelná je pěkně akorát ve směru od Boru, zatímco před zraky příchozích je do poslední chvíle uschována za hradbou tvořenou ploty, vysokými obytnými domy i kostelem, přičemž její okolí nepůsobí zrovna atraktivně a spíše připomíná buš zaházenou všemožným komunálním smetím. Její poloha je od centra navíc vzdálena asi 20minutovou chůzí, avšak nedaleko od ní zastavují například trolejbusy. Stanice v Boru je naproti tomu postavena na dobře viditelném prostranství a přímo u centra. Technicky lanovka ošizená není a snese srovnání s vyspělým světem, nicméně údržba na netechnické části lanovky špičková evidentně není.

Ekonomika

Nyní se podívejme na hospodaření. Při otevření lanové dráhy stála jedna cesta 50 rublů, což byl více než dvojnásobek oproti cestě jinými prostředky tamní MHD. Dnes stojí jedna cesta v MHD 20 rublů, ale lanová dráha své jízdné navýšila hned několikrát, naposledy od 1. 7. 2017 na 100 rublů (39 Kč). V lanovce si je možné předplatit nejvýše 48 jízd, ale člověk se tak dostane maximálně na cca 74 rublů/jízdu, pokud chce mít volnost ve svém cestování, nebo na 42 rublů, pak ale svých 48 jízd musí stihnout za kalendářní měsíc, což víceméně odpovídá cestování do práce každý pracovní den a nějaké cestě navíc o víkendu. Zpáteční lístky v nabídce nejsou.

Dolní stanice lanové dráhy (Bor)

КАССА

УВАЖАЕМЫЕ ПАССАЖИРЫ!
С 1 июля 2014 года. Во всех Формы Репрезентации Транспортных Сервисов (Формы Репрезентации) для детей проезд на железнодорожном транспорте Московской области осуществляется по билетам, приобретенным в кассе.

УВАЖАЕМЫЕ ПАССАЖИРЫ!
Внимание! С 30 мая 2016 года Вы можете пройти через турникет только на той станции, где приобрели билет.

Уважаемые пассажиры!
С 1 июля 2017 г. стоимость разового проезда (в одну сторону) составит **100 рублей.**
Стоимость обычных и льготных проездных не изменится.

Стоимость и период действия проездного билета для пассажиров неважелей категории:

на 10 поездок	820 руб.	20 дней
на 20 поездок	1 560 руб.	40 дней
на 30 поездок	2 270 руб.	60 дней
на 48 поездок	3 550 руб.	60 дней

Стоимость льготного проездного билета для студентов:

на 10 поездок*	430 руб.
на 20 поездок*	860 руб.
на 30 поездок*	1 290 руб.
на 48 поездок*	2 050 руб.

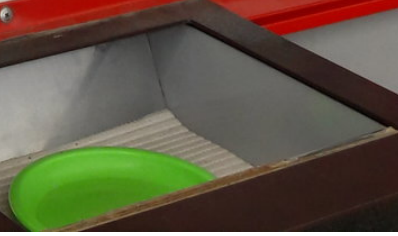
* Период действия – 3 календарных месяца.

**СТОИМОСТЬ
ПРОЕЗДА
100
РУБЛЕЙ**

**СЧИТАЙТЕ ДЕНЕГИ И
БИЛЕТЫ!
НЕ УТХОДЯ ОТ КАССЫ!**

**Билеты
продаются
в соседней
кассе тоже.**
←

УВАЖАЕМЫЕ ПАССАЖИРЫ!
ДЕТИ ВОЗРАСТОМ
ДО 7 (СЕМЬ) ЛЕТ
ПРОВОЗЯТСЯ БЕСПЛАТНО ПРИ
ПРЕДЪЯВЛЕНИИ
СВИДЕТЕЛЬСТВА О РОЖДЕНИИ
(КОПИИ СВИДЕТЕЛЬСТВА)
(Пункт 1.1.2 Правил перевозки пассажиров на
железнодорожном транспорте Московской области)

Relativně vysoké ceny jsou nutné, jinak by se provoz dlouho udržet nepodařilo. Jak se lze z přiložených fotografií přesvědčit, nižněnovgorodská lanová dráha nabízí úchvatné výhledy do dalekého okolí, díky vysokým stožárům (až 82 m) snad i jistou míru dobrodružství, především je však hlavně užitečná obyvatelům Boru, kteří již nemusí do Nižného Novgorodu putovat mnohem delší dobu, než tak činí dnes. Nicméně se jedná o projekt, jehož návratnost bude ve finančním pojetí velmi pravděpodobně nulová.

Cena projektu byla původně vyčíslena na 550 milionů s tím, že oblastní kasa zajistí 302,5 milionů rublů, roku 2011 ale došlo k navýšení odhadu na 850 milionů až 1 mld. rublů. Celkový účet nakonec vyšel na 950 milionů rublů (v roce 2012 se jednalo o cca 600 mil. Kč), z čehož polovinu pokryly veřejné prostředky (65 % uhradila Nižněnovgorodská oblast a 35 % Nižnij Novgorod) a druhou polovinu bankovní úvěr, který ale opět bude hrazen z veřejných rozpočtů. Lanovka totiž zatím vykázala čistý zisk jen v roce 2014, a sice 13,8 milionů rublů (tehdy více než 8 mil. Kč), jinak se pořád držela v záporných hodnotách. Čísla za rok 2016 se nepodařilo dohledat.

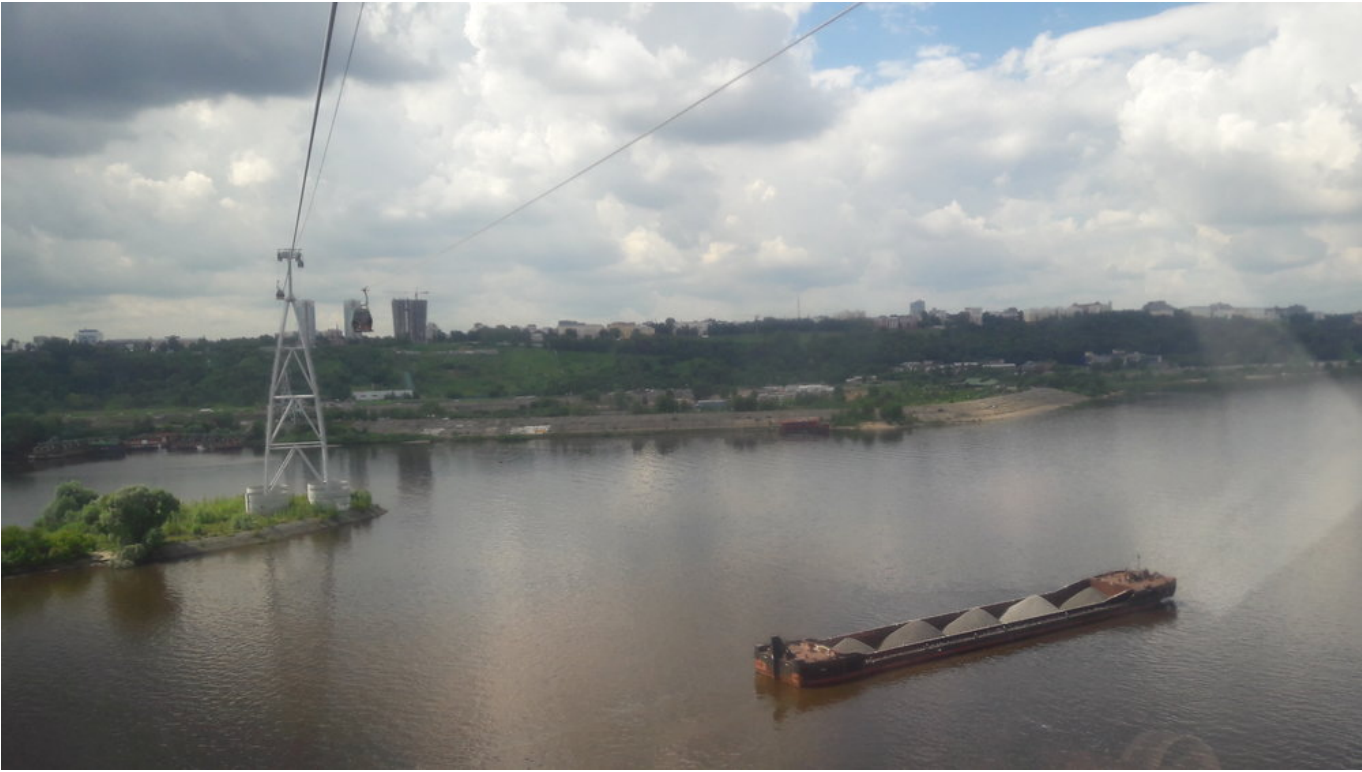

Koncem roku 2015 činil konsolidovaný dluh společnosti 348 milionů rublů (tehdy asi 150 mil. Kč). Při stávajících výsledcích je jasné, že se investice po dobu životnosti dráhy sotva kdy navrátí, a je tedy ji třeba chápat jako užitečnou veřejnou službu tamním obyvatelům, přičemž fakt, že se lanovkou svezou návštěvníci města, je jen příjemným bonusem. Za pozitivní je možné považovat dlouhou provozní dobu (nedávno protaženou až do 22 h, když provoz začíná v 6:45 s výjimkou víkendů, kdy se spouští v 9:00, přičemž existují dvě technické 135minutové přestávky týdně), která lanovce generuje trvalé příjmy, jež jí při existující cenové politice zajišťují rozumné hospodářské výsledky (zatím generované ztráty nebyly nijak vysoké), tj. už tak nákladná veřejná investice nezatěžuje oblastní a městský rozpočet nijak závažně.

Provoz lanovky zatím dle všeho nadále zajišťuje dne 10. dubna 2008 založená společnost „Nižegorodskije kanatnye dorogi“, ve které více než dvoutřetinový podíl zaujala oblastní vláda a zbytek správa města Nižného Novgorodu (dnes je poměr cca 61 ku 39 %). Nejprve tato společnost zajišťovala přípravu a realizaci projektu. Uvažovalo se sice o částečné privatizaci, ta se však s ohledem na převážně záporná čísla jen tak nepodaří. Letos na jaře ale bylo vysoutěženo pětileté provozování lanovky, které by měla zajišťovat nižněnovgorodská společnost Ekspluatacija, jež se jako jediná do výběrového řízení přihlásila s částkou 231,1 mil. rublů (cca 90 mil. Kč), nicméně zatím nejsou o převzetí provozu lanovky žádné další zprávy. Roku 2013 se vážně skloňovaly plány na zřízení dalších tří lanových drah, nicméně ani jeden se dosud nerealizoval a z před chvílí uvedeného důvodu zřejmě jen tak nerealizuje. Stávající jediná lanová dráha se však dosud těší u místních vysoké oblibě.

Ve směru od stanice Bor

Na internetu je možné nalézt mnoho videí, např. [toto](#).

Text a foto: Vít Hinčica

Url: [Nižněnovgorodská lanovka](#)